

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

י"א כסלו תשפ"ב; 15 נובמבר 2021
מספר תיק: 15874
בפנייתך אלינו נא ציין מספר תיק

לכבוד

עו"ד ליאת בן ארי שווקי המשנה לפרקליט המדינה משרד המשפטים ירושלים	ניצב מוטי לוי ראש להב 433 משטרת ישראל לוד	עו"ד עמית איסמן פרקליט המדינה משרד המשפטים ירושלים	ד"ר אביחי מנדלבלית היועץ המשפטי לממשלה משרד המשפטים ירושלים
---	--	---	--

- דחוף -

נכבדי שלום רב,

הנדון: דרישה לפתיחה בחקירה מחודשת בגין עבירות של אימים, סחיטה באימים וקשירת קשר

סימוכין: תלונת התנועה מיום 15/5/12; מענה מטעם המשטרה מיום 22/5/12; פניה נוספת של התנועה למשטרה מיום 23/5/18; תשובה מטעם פרקליט המדינה מיום 20/9/12; פנית התנועה מיום 8/3/18; תשובתך מיום 11/4/18; תגובת התנועה מיום 26/4/18; פניית התנועה מיום 13/09/18.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הריני לפנות אליכם בבקשה מחודשת, ולאור מידע חדש שנחשף בסוף השבוע האחרון, כי נגד מר נוחי דנקנר, מר גידי ליפקין ומר ניר חפץ, תיפתח חקירה בחשדות לקשירת קשר ולביצוע עבירות של אימים כנגד עו"ד אליעד שרגא והתנועה, וכנגד אישים וגופים נוספים, וכפי שנחשף בדו"ח החקירה של נאמני פירוק העיתון מעריב, וכן לאור חשיפת הקלטות ויומנים של ניר חפץ בהם תועדו בהקלטה ובכתב שיחותיו של מר חפץ באותה העת, וכמפורט להלן:

1. החל משלהי שנת 2010, פעלה התנועה למען איכות השלטון בישראל לפירוק פירמידות השליטה בכלכלה הישראלית ולביזור הריכוזיות במשק. פעילות זו התחזקה לאחר המחאה החברתית בקיץ 2011, ובהמשך, התנועה, אשר התריעה על סכנת הריכוזיות ופעלה להקמת וועדת הריכוזיות, היוותה גורם מוביל במאבק שהוביל בסופו של יום לחקיקת החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013.

2. באותה העת רכש מר נוחי דנקנר, בעל שליטה בקבוצת IDB, (אשר כיום ניתן כבר לומר בפה מלא כי בנה את האימפריה שלו באמצעות מינוף חסר אחריות) את העיתון מעריב, והחל לעשות בו שימוש ככלי ניגוח לגורמים בהם זיהה איום לשיטת הריכוזיות והמבנים הפירמידאליים אשר שימרו את כוחו העצום. כעורך העיתון – ולמעשה המוציא והמביא של דבריו – מינה דנקנר את מר ניר חפץ.

3. כך, לאחר שזיהו דנקנר וחפץ את התנועה למען איכות השלטון בישראל, ואת העומד בראש עוה"ד אליעד שרגא כגורמים המאיימים על כוחם הרב במשק, יצא עיתון מעריב בשנת 2012 בקמפיין אגרסיבי משפיל ופוגעני כנגד התנועה בכלל וכנגד עוה"ד אליעד שרגא, יו"ר התנועה, בפרט.

4. השניים פעלו לפרסום כתבות משפילות ודרקוניות, אשר פורסמו בעמודים הראשונים בעיתון מעריב, וזאת על מנת להשחיר את שמם של התנועה ושל עוה"ד שרגא. בעיתון מעריב של יום

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

שישי מיום 18.5.2012, התפרסמה במוסף מעריב כתבה מבזה ומשפילה המשתרעת על שני עמודים, אשר תיארה את אי יכולתו של עו"ד שרגא לנהל את התנועה.

5. **ואולם, קמפיין מכוער זה לא נחת כרעם ביום בהיר.** קדמה לו "שיחה ידידותית" במשרדי IDB אליה הוזמן עוה"ד שרגא, בנוכחות מר דנקנר וגורמים נוספים – ובה הובהר לעוה"ד שרגא כי משום שהתנועה פועלת כנגד האינטרס של קבוצת IDB, תפעל הקבוצה על מנת לפגוע בו. יצוין לעניין זה, כי עד לאותה העת תרם מר דנקנר תרומה קבועה לתנועה למען איכות השלטון בישראל.

6. לאור זאת, ביום 15.5.12 הגישה התנועה תלונה ארוכה וממוסמכת במשטרת ישראל כנגד מר דנקנר ובה גוללה את מסכת האיומים וכן את כך שלשיטתה ביצע דנקנר עבירה חמורה של איומים כנגד התנועה וכנגד עו"ד שרגא, זאת בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

7. בהמשך לכך, זומן עו"ד שרגא לפגישה עם ניצב יואב סגלוביץ, דאז מפקד אגף חקירות ומודיעין וסגנו תת ניצב אבי הררי, שהתקיימה ביום 13.6.12. בפגישה זו, הציג עו"ד שרגא את הפרשה והראיות שבידי התנועה והגיש אף תלונה כנגד מר חפץ וכנגד מר דנקנר.

8. והנה, על אף הראיות שעמדו לתנועה אז, ביום 20.9.12 הודיעה הפרקליטות, במכתב שנשלח לתנועה, כי המידע שמסרה התנועה הצדיק קיומן של בדיקות, אך הבדיקות לא העלו תשתית מתאימה המצדיקה פתיחה בחקירה פלילית.

9. לא חלפו אלא 6 שנים מני אותו יום, והציבור בישראל נחשף להתנהלות החשוכה והמפחידה של מר דנקנר ול"חיסולים הממוקדים" שנהג לערוך כנגד כל מי שזוהה על ידיו כאיום על האינטרס הכלכלי שלו.

10. כך, במסגרת הליך בתיק פירוק "חברות קבוצת מעריב" פר"ק 12-09-40721, הוגש במרץ 2016 לידי בית המשפט דוח חקירה מטעם הנאמנים של חברות קבוצת מעריב, עו"ד ורו"ח הד"ר שלמה נס, ועו"ד ירון ארבל, אשר מונו על ידי בית המשפט בהליך הפירוק הדוח מכיל ממצאים מטרידים אודות העיתון ומקבלי ההחלטות בו. בין היתר, בסעיף 5.2.5 צוינה סוגיית הסיקור ההתקפי – כתיבה נגד אלו הפוגעים בקונצרן IDB. בתוך סעיף זה הוקדש פרק שלם לסיקור ההתקפי נגד אליעד שרגא והתנועה לאיכות השלטון.

11. במסגרת ממצאי הדוח מצוין באופן ברור כך: "לאחר הופעתו בפני הועדה, זומן עו"ד שרגא לפגישה בירושלים, שם נכחו אנשי IDB, אשר הבהירו כי נעשה להם נזק, וכי הם הולכים לפגוע בו, בגיא רולניק (עורך דה מרקר) ובתנועה לאיכות השלטון... עיתון מעריב ניסה לשלוח כתבים לביצוע חקירה יסודית על עו"ד שרגא ועל התנועה לאיכות השלטון".

העמודים הרלוונטיים מדוח החקירה מצורפים ומסומנים כנספח "א".

12. אולם לא די כך. בפברואר 2018 סערה המדינה בעקבות מעצרו של ניר חפץ, מי ששימש במשך שנים כדוברת האישי של משפחת נתניהו, בפרשת תיק 4,000 (בזק אלוביץ'). לאחר ששהה כשבועיים במעצר, מר חפץ הסכים לחתום על הסכם עד מדינה בתיק. על פי הפרסומים,

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

במסגרת ההסכם מר חפץ העביר לידי משטרת ישראל יומנים שניהל באותה העת, ואף הקלטות מפלילות. **כן נחשף כי מר חפץ נהג לתעד בשיטתיות ובפירוט רב את כל מהלכיו, ואף נהג להקליט את הסובבים אותו במסגרת תפקידיו השונים.**

13. כזכור, באותה תקופה, ולנוכח צבר הראיות החדש אשר התקבל במשטרה, פנינו אל היועמ"ש ואל משטרת ישראל וטענו כי לאור התנהלותו של מר חפץ כפי שנחשפה, **ניתן להניח במידה רבה של ודאות כי ברשותו של מר חפץ קיימות הקלטות נוספות ותיעודים נוספים**, ובהם ייתכן ויימצאו גם הקלטות הנוגעות לניסיונות האיומים והסחיטה של התנועה למען איכות השלטון בישראל, ולעומד בראשה עוה"ד אליעד שרגא.

14. **לצערנו הרב, ועל אף פניות חוזרות ונשנות לטעמנו, בחרו גורמי התביעה ומשטרת ישראל להתעלם מפניותינו השונות.**

15. חלפו להן 3 שנים, וביום שישי האחרון פורסמה בעיתון הארץ כתבתו של גידי וייץ אשר עסקה בפועלו רק המעללים של עד המדינה ניר חפץ.¹ אין זה ממנהגנו לחשוך בכשרים, ואולם דומה כי הפעם לא בכשר חשדנו. ואכן, אשר יגורנו ממנו בא לנו, ואשר התרענו עליו כבר לפני 3 שנים אכן קרה.

16. לא בכדי טענו כבר אז כי אדם אשר נתפס מקליט את ראש הממשלה ואנשים בסביבתו, ודאי הקליט גם מעסיקים בצמתים נוספים בהם התפתלה הקריירה המפוקפקת שלו. ואכן, במורד הכתבה מפרסם וייץ את הדברים הבאים:

"חוקרי המשטרה מצאו בביתו של חפץ הקלטה של סיכום דיון ב"דרישת נוחי דנקנר לפרסם תחקיר נגד אליעד שרגא (הג'ינג'י)". מעריב בעריכתו אכן גויס למלחמת חורמה ביו"ר התנועה לאיכות השלטון, שנאבק בריכוזיות במשק. במקביל נעשו ניסיונות להשחיר את מובילי המחאה החברתית, שאימה על מעמדו של בעל הבית."

17. דומה כי לא ניתן להפריז בחומרת הדברים. כך, על פי הדברים האמורים בכתבתו של וייץ, בידי משטרת ישראל נמצאה ראיית מפתח חשובה מאין כמותה המוכיחה מעל לכל ספק סביר כי **תלונותיה הרבות של התנועה על פני קרוב לעשור, באמת יסודן**, וכי ניר חפץ שימש ככלי שרת במסע של סחיטה ואיומים כלפי התנועה למען איכות השלטון בישראל והעומד בראשה, עוה"ד אליעד שרגא. יצוין כי דברים אלה ממוסמכים.

18. המדובר בדברים חמורים ביותר, שעה שהתנועה פנתה כבר בשנת 2012 בדרישה לפתוח בחקירה, ולכלל המאוחר, כבר בשנת 2018 עת התפרסם כי מר חפץ נהג להקליט את מעסיקיו – וכאמור, "ניחוש מושכל" זה לא החטיא את מטרותו.

¹ גידי וייץ, "האיש ששירת את שלושת האנשים החזקים במדינה עומד לספר איך עובדת השיטה", הארץ 12.11.2021, ניתן לצפייה בלינק הבא:
https://www.haaretz.co.il/news/law/netanyahutrial/.premium.HIGHLIGHT-MAGAZINE-1.10376487?utm_source=App_Share&utm_medium=iOS_Native

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

19. כעת, ולנוכח שינוי הנסיבות הקיצוני, מקום בו נמצאת בידיכם ראיית זהב המוכיחה כי אכן פעלו מר דנקנר ושליחו מר חפץ על מנת לסחוט באיומים את התנועה למען איכות השלטון בישראל ואת העומד בראשה, אנו דורשים כי תחודש החקירה, וכי ימוצה הדין הפלילי עם אלו אשר עשו שימוש בכוחם על מנת לסחוט ולאיים את אנשי התנועה ויושב ראש.

20. כזכור, ההליך הפלילי נפתח על דרך הכלל בתלונה למשטרת ישראל או בחשדות המובאים לידיעת המשטרה. סמכותה וחובתה של המשטרה לבצע חקירות פליליות מעוגנת בסעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] שלשוננו, היא זו:

”59. פתיחה בחקירה נודע למשטרה על ביצוע עבירה, אם על פי תלונה ואם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה; אולם בעבירה שאינה פשע רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה להורות שלא לחקור אם היה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או אם היתה רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה.”

21. מנוסח הסעיף עולה כי ברירת המחדל היא שכאשר נודע למשטרה על ביצוע עבירה, זו תפתח בחקירה. אך ורק במקרים בהם קצין בדרגת פקד ומעלה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה, או שרשות אחרת מוסמכת לחקור, יכול הוא להורות שלא לחקור.

22. אף בבג"ץ 6410/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' פרקליט המדינה (אר"ש, 4.2.2015), נקבע כי כאשר מתעורר ספק לגבי האם בוצעה עבירה, מוטל על רשויות החקירה לברר זאת בדרך של חקירה פלילית או בדיקה מקדימה. כך, בדברי כב' השופט שהם (בפס' 101):

”החובה לפתוח בחקירה, מותנית בידיעה על ביצוע עבירה (דנג"ץ 7516/03 נמרודי נ' היועץ המשפטי לממשלה (12.02.2004) [פורסם בנבו] (להלן: דנג"ץ נמרודי)). החוק איננו מחייב פתיחה בחקירה פלילית באופן מיידי, בכל מקרה של הגשת תלונה או של אינדיקציה אחרת לביצוע עבירה. כאשר מתעורר ספק אם בוצעה עבירה, מוטל על רשויות החקירה והתביעה לברר זאת, במסגרת חקירה פלילית או במסגרת בדיקה מקדימה” (ההדגשות של הח"מ).”

23. בענייננו, ללא ספק קיימות ראיות המקימות חשד סביר, ואף למעלה מכך, לביצוע עבירה – והדברים אמורים הן לעניין ההקלטה אשר פורסמה בכתבתו של גידי וייץ, והן לעניין דו"ח החקירה מטעם הנאמנים, שהינו דו"ח מקצועי-אובייקטיבי שהוגש לבית המשפט במסגרת הליך נפרד של פירוק "מעריב".

24. מהדו"ח עולה באופן ברור כי קיים חשד סביר שאנשי IDB בראשות דנקנר ותוך שימוש בניר חפץ, עברו עבירה של איומים כנגד עו"ד שרגא והתנועה, כמו גם כנגד מר גיא רולניק. וההקלטה המצורפת נועלת בוודאות חשד זה ומקימה בסיס ראייתי מוצק ואיתן המחייב, לכל הפחות, פתיחה בחקירה פלילית של מר דנקנר ומר חפץ, וייתכן ואף מעורבים נוספים, חקירה שתבחן האם בנמצא ראיות נוספות המצביעות על קיום עבירות מצד דנקנר וחפץ בעניין.

25. נפנה לעניין זה לאמור בפסק הדין בבג"ץ 844/86 איתי דותן נגד היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מא(3) 219 שם נקבע כי מקום בו נסגר תיק חקירה, אין זה אומר כי הרשויות מנועות מפתיחתו

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

מחדש, וזאת אף כאשר לא מתקיימות נסיבות חדשות ואולם על אחת כמה וכמה כאשר ישנן נסיבות חדשות, כבענייננו.

26. יודגש לעניין זה, כי משעה שחתם על הסכם עד מדינה, מר חפץ מחויב במסגרת הסכם עליו חתם לחשוף את כל העבירות בהן לקח חלק, וזאת על פי סעיף 4(ד) להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.2201 מיום 30 לאוגוסט 2005.

27. לפיכך – אנו דורשים מכם לפתוח את הליך החקירה מראשיתו, לחקור את מר חפץ, מר ליפקין וזנקר על הפרשה המתוארת במכתב זה ובמכתבינו שבסימוכין, לאלתר וללא שיהוי נוסף, ולבחון את החשדות שעולים מעדותם בעניין.

28. כמו כן, אנו דורשים לקבל לידינו עותק של ההקלטות והתיעוד הנוסף כאמור, הקשורים לאיומים וקשירת הקשר נגד התנועה וד"ר אליעד שרגא.

29. נודה לטיפולכם היעיל ולעדכונינו בהקדם בהחלטתכם ובצעדים בהם נקטתם בנושא.

בכבוד רב,

תומר נאור, עו"ד
ראש האגף המשפטי
התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר

בבית המשפט המחוזי
בתל אביב

תיק פר"ק 40721-09-12
בפני כבוד סגן הנשיאה כב' השופט איתן אורנשטיין

בעניין: חוק החברות, התשנ"ט 1999;

ובעניין: חברות קבוצת מעריב (בהקפאת הליכים)

קבוצת מעריב;

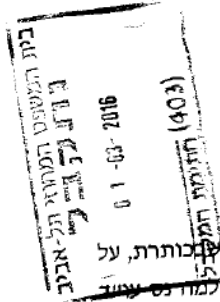
ד"ר שלמה נס, עו"ד ורו"ח ועו"ד ירון ארבל
בתוקף תפקידם כנאמנים של חברות קבוצת מעריב
ע"י עוה"ד עמית לדרמן ואו רחל לוי ואח'
מרחי מנחם בגין 7, רמת גן 52521
טלפון: 03-6114455, פקס: 03-6133343

הנאמנים;

הכונס הרשמי

ובעניין:

ע"י ב"כ עוה"ד אילון בריל
מרחוב השלושה 2, תל אביב 67060
טלפון: 03-6899695, פקס: 03-6899728

דוח חקירה מטעם הנאמנים

1. מבוא

1. ביום 23.9.2012 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב, במסגרת התיק בית המשפט המחוזי תל אביב, על מתן צו הקפאת הליכים לחברות קבוצת מעריב ועל מנויים של ד"ר שלמה נס ע"י עוה"ד עמית לדרמן ואו רחל לוי ואח' ורו"ח ועו"ד ירון ארבל לתפקיד הנאמנים (להלן: "הנאמנים").
2. כחלק מתפקידם בתיק, ביצעו הנאמנים חקירה מקיפה אודות התנהלות קבוצת מעריב. כאן המקום לציין כי לאחר היוועצות עם הכני"ר, ובשל העובדה כי מינויו של ד"ר שלמה נס התבקש על ידי החברה, אזי הוחלט כי הנאמן, עו"ד ירון ארבל, יוביל את מהלך החקירות.
3. להלן יפורטו ממצאי החקירה:

2. שיטת ביצוע החקירות

4. מטרת הנאמנים בחקירות שבוצעו בתיק מעריב היו בעיקר:

- בדיקת תקינות פעילות הנהלת מעריב בשנות פעילות העיתון, תוך שימת דגש על השנים האחרונות של פעילות העיתון וכל זאת תוך בחינת האפשרות להגשת תביעות מתאימות.
- זיהוי זכויות עובדי מעריב ובדיקת הטענה כי כספים בגינם לא הופרשו או נגבו על ידי המעביד.

לחייכלל בין הנושים הרגילים ולא תהנה מחלוקות הדיבידנד בהתאם להסדר הנושים שאושר במסגרת הליכי הפירוק של חברות מעריב.

5.2. תקופת IDB

183. קבוצת דסק"ש ניהלה את קבוצת מעריב במשך 8 חודשים. בתקופה זו הזרימה קבוצת דסק"ש למעריב סכומים נכבדים. יחד עם זאת, הועלו טענות שונות על אופן ניהול קבוצת מעריב שפגעו במעריב. בולט לעניין זה הינו עו"ד אלעד מן, בעל מניות בחברה הציבורית מעריב החזקות בע"מ, אשר העלה מספר טענות לעניין התנהלות החברה וכן נושאי משרה בה, ערב כניסת החברה להליכי הקפאת ההליכים. הטענות שהעלה עו"ד מן נבדקו ביחד עם טענות נוספות שעלו מבדיקת התנהלות מעריב בזמן שליטת דסק"ש.

5.2.1. ניהול בזבזני

5.2.1.1. שכר גבוה לעובדים חדשים

184. כניסת IDB למעריב היתה מלווה בשינוי אורח מהותי. במקום אוירת הצמצומים שאפיינה את מעריב עד כה, נוצרה אוירה של מפעל מצליח שאין מקום לחסוך בו. אנשי IDB אשר הגיעו למעריב, ראו עצמם כמומחים לניהול ושיקום חברות. במהרה, החליפו את שדרת ההנהלה של החברה עם אנשי מקצוע מהקבוצה. אנשי ההנהלה החדשים הביאו עימם אנשים נוספים שגם הם שובצו בתוך מכלול העובדים של מעריב.

185. העובדים שהובאו על ידי IDB ציפו וקיבלו תגמול ותנאים שונים מהעובדים שעבדו במערכת לפני כן. הלשכה של המנכ"ל שופצה והפכה למהודרת. סביב המנכ"ל, נבנו חדרים ליועציו השונים בתחום הכלכלה, מינויים ועוד. רכבי ההנהלה שודרגו והמנכ"ל והעורך הראשי נסעו ברכבים מפוארים. כך נוצרו בחברה מעין שני מעמדות, אלו שבאו לפני IDB ואלו שבאו אחרי כן.

5.2.2. אי עמידה בזמני הדפסת העיתון

186. עיתון דפוס יומי אמור להקפיד ככל האפשר על לוחות הזמנים הנוגעים לסגירת העיתון, שליחת החומרים לדפוס, הדפסת העיתון והפצתו. איחור באחד השלבים גורם לאיחור בשלבים שלאחר מכן כפעולת שרשרת, ולאי הגעת העיתון - במועד הקריטי לעיתון - מוקדם בבוקר. איחור בזמני סגירת העיתון גורר אחריו איחורים בהדפסה, איחורים בהפצה ובשינוע ולבסוף איחור במסירה הסופית למנויים ולבית העסק המוכר. מנוי של העיתון אשר לא מקבל את העיתון עד 06:00- 06:30 נוהג לפנות למחלקת המנויים להתלונן. תלונות חוזרות על איחורים, יכולות להביא לביטול המנוי. איחורים אלו מביאים להפסד כספי לעיתון אם באי קניתו על ידי הקוראים ואם על ידי אי פרסום בו על ידי המפרסמים. לכן, בכל זמן הוצאת עיתון מעריב כעיתון בוקר, הקפידו הכתבים לשלוח את כתבותיהם עד תצות, ביום רגיל, ועד השעה 16:00 ביום חמישי, לצורך הכנת מוסף השבת.

187. העורך הראשי היה מגיע לצורך אישור סגירת הגיליון והורדתו לדפוס. לאור הצורך בהפצה ארצית של העיתון, היה הכרח "להוריד את העיתון לדפוס" עד השעה 02:30. אך העורך הראשי הצליח לעיתים נדירות במשימתו זו. באופן תדיר, היו נעשים תיקונים ושינויים בעיתון ובמקרים מסוימים, אף הודפס העיתון שנית. עיכובים, ביטולים והדפסות חוזרות אלו גרמו

להוצאות מיותרות בהוצאת העיתון וחלוקתו, אך נראה היה כי אין הדבר משפיע על שדרת הניהול ומעריב התנהלה כחברה מרוויחה ולא מפסידה.

5.2.3. פגיעה בעצמאות העיתון

188. הוראות סעיף 140 לתקנון החברה של מעריב החזקות קובעות:

"מטרת התקנות שבפרק זה היא להבטיח את המשך עצמאותה של מערכת העיתון בכל הקשור לעיתון "מעריב" ולרבות כל עיתון או כתב-עת המוצא לאור על ידי החברה או על ידי כל חברה בת שלה וכן להסדיר את מסכת היחסים בין הדירקטוריון וההנהלה העסקית מחד גיסא לבין העורך הראשי וזוות העיתונאים והכתבים, מאידך גיסא. כל זאת במטרה לקדם את האינטרסים של עיתון "מעריב" וכן את האינטרסים של כל עיתון או כתב המוצא לאור על ידי החברה או על ידי כל חברה בת שלה, ולהמשיך במסורת "מעריב" הדוגל בעצמאות עיתונאית חופשית ובחופש הביטוי תוך הזדהות עם הרעיון הציוני ותוך חתירה לשקף ולתת ביטוי למגוון הדעות בציבור ישראלי".

189. לשני סעיפים נוספים בתקנון החברה של מעריב החזקות, נודעת חשיבות רבה לעניין מקצועיותו ואי תלותו של העורך הראשי ושל המערכת העובדת תחתיו:

"142.1 לעורך הראשי האחריות והסמכויות המלאות בכל הנוגע לסיקור אירועים ופרסום חדשות, ידיעות, מאמרים, כתבות וכל יתר תוכן העיתון, כולל תוכן הפרסומות. ההחלטות בכל הנוגע או הכרוך בנושאים ותחומים אלה תתקבלנה ותיושגנה על ידי העורך הראשי בלבד או על ידי עיתונאי שהוסמך על ידו. קבלת החלטות ויישומן יבוצעו ללא כל מגבלות או השפעות הנובעות מדעות או אינטרסים של בעלי המניות או הדירקטורים בחברה או בחברות הבת שלה".

"142.2 לעורך הראשי מוקנית האחריות והסמכות הבלעדית על עובדי המערכת לרבות עורכים, עורכי משנה, כתבים ועיתונאים אחרים ואנשי מינהלת המערכת, המועסקים על ידי העיתון. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, העורך או מי שהוסמך על ידו יהיו אחראים להעסיק את עובדי המערכת, לקבוע את שכרם ותנאי עבודתם, לפקח עליהם, לתת להם הוראות, להעבירם ממחלקה למחלקה ולפטורם. כל זאת בהתאם לצרכי העיתון ובמסגרת התקציב השנתי של העיתון והסכמי העבודה אשר יהיו בתוקפם מעת לעת."

190. למרות סעיפי התקנון היוצרים הפרדה בין העיתון לבין בעליו, בעזרת הדירקטוריון ועל ידי הקניית כח כמעט בלתי מוגבל לעורך הראשי, לכל אורך חיי העיתון, נזהרו העיתונאים בכתבת כתבות שיכולות לפגוע בעיתון או בעליו. דוגמאות לכך היו כתבות בזכות עופר נמרודי כאשר היה בחקירה משטרתית, והימנעות מביקורת קשה מדי נגד בנקים אשר נתנו אשראי למעריב.

191. להבדיל מתקופות קודמות, התקופה של הבעלות של דסק"ש (להלן: "תקופת IDB") היתה שונה מקודמתה בעובדים הרבים שהובאו מבחוץ בתוך זמן קצר, וזכו לתנאים ומשכורות משופרים. חלק מעובדים חדשים אלו הרגישו נאמנות גדולה לבעלי העיתון וניסו לרצותם.

192. על מנת לקדם את העיתון, מינתה IDB את ניר חפץ כעורך ראשי. ניר חפץ עבד קודם לכן עבור אי. די. בי פיתוח, והשתתף בדיונים על תפעול מעריב כאשר דסק"ש שקלה לרכוש את מעריב.

193. עם הגעתו, קיבל ניר חפץ את מלוא הגיבוי מהבעלים - נוחי דנקנר, וריכז את מלאכת העריכה תחתיו. שליטתו של ניר חפץ התרכזה בעיקר במדור החדשות.
194. מדור נוסף שנתפס כחשוב בעיתון היה מדור הכלכלה. מדור זה היה אמור להתרחב בתקופת IDB למדור הגדול ביותר בעיתון מעריב, ולהיות מודפס על 60 עמודים. בפועל הוא גדל מ 12 עמודים ל 16 עמודים ואחר כך ל 24 עמודים. כעורך של מדור הכלכלה, מינה ניר חפץ את איתן מרקוביץ, עיתונאי עם ניסיון ככתב ספורט, וללא ניסיון כלכלי ידוע, להיות עורך הכלכלי של העיתון.
195. השליטה של העורך הראשי בתוכן העיתון היתה רבה, כפי שתקנון החברה דרש. אך השימוש בשליטה זו נעשה בחלק מהמקרים, גם לטובת בעלי העיתון ואחרים, שהעורך הראשי חשב כי יש צורך להגן עליהם. מכאן שבמעשיו, נראה כי העורך חרג העורך מהתקנון של העיתון. נראה היה, שהכתבים עצמם התיישרו עם "רוח המפקד" והקפידו לא לכתוב או לפרסם כתבות נגד הבעלים או תכרות בשליטתו.
196. אף כי קשה להצביע על הוראה ישירה שניתנה על ידי הנהלת IDB לתוכן כזה או אחר, הרי שסמיכות האירועים בין "איומים" על IDB ובין פרסומים של מעריב המשרתים את מטרת הבעלים, היתה ברורה. להלן מספר דוגמאות:

5.2.4. סיקור הגנתי - אי כתיבה בנושאים שהבעלים אינם רוצים או נדמה שאינם רוצים לראות בעיתונם.

5.2.4.1. סיקור המחאה החברתית

197. המחאה החברתית הביאה לחידוד היחסים בין העיתונאים ובין ההנהלה. מעריב פירסם תחילה בהבלטה ידיעות על המחאה החברתית, אך עם הזמן נראה היה כי אין דעת הבעלים נוחה מפרסומים אלו.
198. על אף עוצמת המחאה החברתית, נתנה המערכת הוראה לסקר נושא זה מן הפן החדשותי והן מן הפן הכלכלי, בצורה מינורית. כך נוצר מצב בו העורכים, היו מצננים את התלהבות הכתבים מהשטח, והיו דוחקים ידיעות אלו לעמודים פנימיים יותר.
199. דוגמא תמוהה היתה ההוראה שניתנה על ידי המערכת לאסור לפרסם תמונות של דפני ליף או כל מנהיג מחאה אחר. כך נוצר מצב מוזר בו מדור החדשות סיקר את המחאה החברתית בזהירות, ומדור הכלכלה סיקר בצמצום את ההשלכות של אותה מחאה. עם זאת, יש לציין כי תהליכים דומים נעשו גם באמצעי תקשורת אחרים לאחר שהבינו כי סקירה מורחבת של המחאה החברתית פוגעת בהם ובהיקף הפרסום באמצעי התקשורת השונים באותה תקופה.

5.2.4.2. סיקור "המהפכה" הסלולרית

200. כאשר גולן טלקום נכנסו לשוק התקשורת הסלולרית, התקשורת התענינה בין היתר במנכ"ל שלה - מיכאל גולן ובשחקנים החדשים בתחום זה.
201. על פי המידע שנמסר לנאמנים על ידי עיתונאים במהלך החקירות, למרות בקשות חוזרות, ככל הנראה ניתנה הוראה על ידי מרקוביץ וחפץ כי לא יסוקרו נושאים הקשורים לחברות כמו HOT MOBILE וגולן טלקום. אין באפשרותנו לקבוע מה היו השיקולים בהוראה זו, אך יכול להיות

שהוראה זו ניתנה בין היתר, כדי להגן על חברת סלקום השייכת לקונצרן IDB, אשר הפסידה כספים רבים עקב כניסת מפעילים חדשים לתחום.

5.2.4.3. סיקור חברות IDB ובנק הפועלים

202. הסיקור של החברות מקבוצת IDB היה זהיר מאד. כתבים עם כתבות נגד הקבוצה או נגד חברות בה, נדרשו על ידי העורך לבדוק שוב ושוב את מקורותיהם לפני פרסום הכתבה ולשכנע כי יש הצדק לפרסום. עד מהרה הבינו הכתבים, כי אין מקום ליוזם ביצוע תחקירים מעמיקים על חברות אלו.

203. בנק הפועלים היה בכל שנות העיתון, נותן האשראי המרכזי של מעריב. לכן, ההנהלה של מעריב נזהרה שלא לתקוף שלא לצורך את הבנק. בעבר, הבעלים מחו על כתבות אחרי כתיבתן כאשר מנהלי הבנק התקשרו להנהלה. בתקופת IDB הדגש הושם על ביקורת לפני הפרסום. כך נוצר מצב בו ידיעות חיוביות על הבנק התקבלו בברכה. אך ידיעות שליליות על הבנק, היו מתקבלות באי נוחות, היו עוברות אל ניר חפץ, והוא היה עושה ככל יכולתו לבדוק את הידיעה מכל כיווניה, ולמתן את תוכנה.

5.2.5. סיקור התקפתי - כתיבה נגד אלו הפוגעים בקונצרן IDB

5.2.5.1. כתיבה על דב מורן

204. דב מורן, בעל המצאות מצליחות, התראיין בעיתון דה מרקר. בכתבה פורסם כי ביקר את התנהלות אנשי ההון במדינה ושליטתם בכלכלה. ניתן היה להבין כי מורן משמיע דברי ביקורת גם נגד נוחי דנקנר שעמד אז בראש IDB.

205. בסמוך לאחר יציאת הכתבה, עורך העיתון נתן הוראה במערכת העיתון כי יש לבצע תחקיר מעמיק על דב מורן, והעבודה הוטלה על כתב ספציפי. הכתבה שפורסמה לבסוף, בינואר 2012 הציגה את מורן באור שלילי.

לכתבה - ראה <http://www.nrg.co.il/online/16/ART2/330/943.html>

5.2.5.2. ח"כ כרמל שאמה הכהן וח"כ עינת וולף ופעילות נגד הריכוזיות במשק

206. עורכי מעריב ראו בפעילות הפרלמנטרית נגד הריכוזיות במשק, נושא שיש לבחון אותו וגם להילחם נגדו. הדבר נעשה במספר מקרים:

207. כרמל שמע כיהן כיו"ר ועדת הכלכלה בכנסת. במסגרת תפקידו, הוליך ח"כ שמע קו נגד הבכירים בשוק ההון - "הטייקונים" וההטבות אשר מהם נהנו. מספר עיתונאים העידו כי עורכי מעריב נמנעו מפרסום תמונה של כרמל שמע והקטינו את הסיקור על הופעותיו.

208. גם ח"כ הכנסת עינת וולף היתה שותפה לפעילות נגד הריכוזיות במשק והתראינה על כך בעיתון דה מרקר. במקביל, היא יזמה מהלכים רבים בתחום התקשורת והחינוך. אך כאשר מעריב סיקר מהלכים אלו, נמחק כל אזכור שלה מהכתבה. הדבר חזר על עצמו מספר פעמים והיא אף מצאה לנכון להתלונן לעורכי מעריב על כך.

209. מצב דומה היה בניסיון פעולה נגד ח"כ שלי יחימוביץ אשר גם היא פעלה נגד הריכוזיות במשק. על פי הוראת המערכת, הוכנה כתבה לא מחמיאה עליה אשר הייתה מיועדת להופיע בסוף שבוע, שלשה ימים לפני בחירות הפריימריז בעבודה. סמוך לפרסום, התבקשה תגובת ח"כ יחימוביץ

לכתבה. כאשר זו הגיעה ותקפה ישירות את נוחי דנקנר ושלטתו בעיתון מעריב, בוטלה הכתבה והורדה מהדפוס.

5.2.5.3. אליעד שרגא והתנועה לאיכות השלטון

210. בשנים 2007 - 2010 נהנתה התנועה לאיכות השלטון מתרומה של מיליון ₪ לשנה מנוחי דנקנר ו/או חברותיו השונות.

211. בשנת 2010 פנתה התנועה לאיכות השלטון בכתב לראש ממשלת ישראל על מנת שיבדוק טענה לפיה חלק מהרגולטורים במשרדי הממשלה, מוצאים עבודה אחרי פרישתם אצל מי שהיו מכונים אז "טייקונים", דבר שהיה יכול להצביע על טובות הנאה שמבטיחים הטייקונים לאותם רגולטורים עוד בהיותם בתפקיד. מכתב הפנייה התפרסם בעיתון דה-מרקר, וכתבות נוספות הופיעו מאוחר יותר בעיתונות.

212. בעקבות כתבה זו ואחרות שהתפרסמו מאוחר יותר, נקרא עו"ד שרגא, מייסד התנועה, לשיבות עם נוחי דנקנר. בשיבות אלו ניסה נוחי דנקנר להסביר לעו"ד שרגא שאין הדברים נכונים.

213. בשנת 2011 התכנסה הוועדה לבחינת הריכוזיות במשק. עו"ד שרגא הופיע בפני הוועדה והציג שם את המודל של ארה"ב לפתרון הקשר בין הון לשלטון, כפתרון אפשרי למצב בארץ. בד בבד, התחילה המחאה החברתית. לאחר הופעתו בפני הוועדה, זומן עו"ד שרגא לפגישה בירושלים, שם נכחו אנשי IDB, אשר הבהירו כי נעשה להם נזק, וכי הם הולכים לפגוע בו, בגיא רולניק (עורך דה מרקר) ובתנועה לאיכות השלטון.

214. במקביל, עיתון מעריב ניסה לשלוח כתבים לביצוע חקירה יסודית על עו"ד שרגא ועל התנועה לאיכות השלטון. חלק מהכתבים התחמקו מהמטלה, אך לבסוף, בעיתון מעריב של יום שישי 18.5.2012, התפרסמה כתבה במוסף מעריב המשתרעת על שני עמודים מאת העיתונאי שי גולדן. הכתבה תיארה את אי יכולתו של עו"ד שרגא לנהל את תנועת איכות השלטון.

5.2.6. ניהול העיתון ישירות על ידי בעליו תוך עקיפת מוסדות החברה.

215. היחסים בין הבעלים לבין העיתונאים הוסדרו בתקנון מעריב. עם השנים, מעריב התנהלה כחברה לכל דבר עם הנהלה ודירקטוריון משלה. בהמשך, בתקופה בה הבעלות היתה בשליטת הכשרת הישוב, מעריב פעלה כחברה ציבורית, על ידי חברת "מעריב החזקות בע"מ" ודיווחה על החלטות הדירקטוריון שלה לציבור.

216. אך למרות הדירקטוריונים של החברות השונות, וביחוד הדירקטוריון של מעריב החזקות בע"מ ומעריב מודיעין בע"מ, נוהל עיתון מעריב ישירות על ידי גורמים שונים בקונצרן IDB, תוך עקיפת הדירקטוריון.

217. כך נוצר מצב בו מנהלי ועורכי העיתון, היו מדווחים ישירות לאנשים בהנהלת הקונצרן ולא לדירקטוריון החברה.

5.2.7. סיכום מסקנות IDB

218. הניהול של מעריב בזמן השליטה של דסק"ש היה שונה בתכלית מהניהול של הכשרת הישוב. תקופת דסק"ש מאופיינת בניהול בזבזני מחד, ועם התערבות בתכני העיתון מאידך, לצורך מציאת חן בעיני הנהלת IDB. צוותי האנשים שהובאו בתקופה זו היו חדשים וזרים לעיתון ויצרו מעין פירמידה הפוכה השולטת על העיתון ועל החברות. עובדים אלו אשר הובאו מבחוץ, היו

בעלי משכורות גבוהות ותנאים משופרים מאלו של העובדים שעבדו במחיצתם. צורת העבודה שדגלה במצגות ותוכניות פעולה, היתה שונה מהצורה שבה עבדה מעריב קודם לכן.
219. לצד הניהול הלא תקין בתקופת IDB, לא ניתן להתעלם מכך שדסק"ש השקיעה סכומי עתק בעיתון, שיפורטו להלן.

5.2.8. עסקת רכישת מעריב

220. במסגרת רכישת השליטה במעריב, השקיעה דסק"ש סכום של 120 מיליון ₪ ברכישת מניות מעריב. הכשרת הישוב גם היא השקיעה סכום של 12 מיליון ₪ בהון המניות של החברה.
221. מלבד זאת, בחודש יוני 2011 פרעה דסק"ש חוב של חברת מעריב מודיעין בע"מ לבנק הפועלים בסך של 106 מיליון ₪, כנגד תשלום של 42 מיליון ₪ ומחילה על יתרת החוב. בכך הקלה דסק"ש על חברות מעריב להמשיך בפעילותם בלא עול חובות מעיק.

5.2.9. הלוואות שניתנו כהלוואות בעלים

222. בנוסף להקלה בחובות מעריב, במהלך חודש אוקטובר 2011, העבירה דסק"ש הלוואות בעלים לחברת מעריב החזקות בע"מ בסך של 50 מיליון ₪ לתקופה של שלש שנים, שאחר כך הוארכה לחמש שנים.
223. במהלך חודש נובמבר 2011 העבירה דסק"ש הלוואות בעלים שניה לחברת מעריב החזקות בע"מ בסך של 50 מיליון ₪ לתקופה של חמש שנים.
224. במהלך חודשים יוני ויולי 2012 העבירה דסק"ש הלוואות בעלים שלישית בסך של 25 מיליון ₪. הכשרת הישוב גם היא המירה הלוואה שנתנה למעריב החזקות בע"מ במניות.
225. אין עוררין על כך כי ההשקעה של דסק"ש היתה גבוהה מאד ביחס לזמן הקצר בה שלטה במעריב. כספים אלו לא נתבעו במסגרת תביעת חוב נושים אלא כהלוואות בעלים בלבד.

5.2.10. חוב מובטח לחברה של דסק"ש

226. למרות ההשקעות הרבות של דסק"ש במעריב, דסק"ש הגישה דרישה לתשלום חוב בגין עסקה אחת. חב' די.אי.סי. הלוואות בע"מ (חברה פרטית למתן הלוואות השייכת לדסק"ש) שילמה במקום חברת מעריב מודיעין בע"מ לבנקים שונים את הסכומים הבאים:

- סך של 5,000,000 ₪ בגין חילוט פיקדון ששועבד לטובת בנק לאומי לישראל בע"מ
- סך של 6,857,299 ₪ בגין חילוט פיקדון ששועבד לטובת בנק דיסקונט לישראל בע"מ.
- סך של 516,330 ₪ בגין ערבות לטובת בנק מזרחי טפחות בע"מ.
- סך של 2,204,540 ₪ בגין ערבות לטובת הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ.

227. חברת די.אי.סי. הלוואות בע"מ תבעו חוב זה כנושים מובטחים מכוח החלפת שעבודים רשומים על אחת מחברות מעריב בעלת נכסים מוחשיים. בדרישת חובה תבעה די.אי.סי. סכום של 14,578,169 ₪. בהיותה נושה מובטחת, דרשה די.אי.סי. הלוואות בע"מ גם תוספת הפרשי הצמדה וריבית.

228. לאור האמור לעיל הגיעו הנאמנים עם נציגי דסק"ש להסכמה על חוב זה, לפיה שולם מחצית מסכום הקרן, בסך של 7,289,000 ₪ לחברה. יתרת הסכום נדחה.

229. הנאמנים שקלו האם יש מקום לפעול נגד דסק"ש או מי מטעמה אשר מונה לתפקיד במעריב, בגין ההפסדים והפגמים בניהול חברות מעריב. אולם לאור הכספים הרבים שהשקיעה דסק"ש בחברות מעריב, לא ניתן להוכיח כי התנהלותה זו היא אשר גרמה לקריסת מעריב, נראה כי לא יהיה זה צודק לתבוע את דסק"ש או מי מטעמה בגין ההפסדים שנגרמו למעריב.

6. עובדים - חובות לעובדי קבוצת מעריב

230. בחקירת הנהלת מעריב בתקופת IDB, התברר כי הקושי באיתור זכויות העובדים והטענות הרבות של נותני השירותים להיותם עובדים, האיצו את החלטת הנהלת מעריב לפנות בבקשה להקפאת הליכים. הם הבינו כי לא יהיה ביכולתם לשלם את כל הזכויות להם טענו עובדי ונותני השירותים למעריב.

231. בדיקת זכויות עובדי הדפוס בחברת לוי אפשטיין בע"מ וחברת ההפצה – גל מעתון בע"מ היתה סבירה יחסית. לעומת זאת, בדיקת זכויות העובדים בחברת מעריב מודיעין בע"מ דרשה מלאכת מחשבת בפני עצמה.

232. העובדים של חברת מעריב מודיעין בע"מ טענו בפורומים שונים, טעון וחזור כי המעבידים השונים של מעריב פגעו בהם בכך שלא הפרישו להם מלוא זכויותיהם לקופות השונות. טענות אלו זכו לסיקור תקשורתי גבוה. נושא זה השליך על פיצויי הפיטורין שדרשו לקבל העובדים בעקבות הפסקת עבודתם. הנאמנים שנדרשו לבדוק סוגיה זו נתקלו במספר קשיים:

6.1.1. אבחנה בין נותני שירותים ובין עובדים

233. עבודת הוצאת עיתון מאופיה דורשת מגוון רחב של עובדים כגון כתבים מיוחדים, עורכי תשבצים, עורכים גרפיים, מדפיסים וכ"ו, ולפיכך נוצר גיוון רב באופן העסקת המועסקים בעיתון והתאמת חווי שר שונים ומיוחדים לכל מועסק ומועסק. כך נוצר מצב בו חלק מהמועסקים עבדו כעובדים שכירים בחברה, ואילו חלק אחר עבדו כנותני שירותים.

234. חלק מועט מנותני שירותים אלו עבדו כתף עם כתף עם עובדים קבועים, רובם הועסקו לצורך ביצוע עבודות ספציפיות. בנוסף, חלק מנותני השירותים סיפקו שירותים כשכירים המקיימים יחסי עובד מעביד בחלק מהתקופות, וכנותני שירותים בחלק אחר, באותו מקום עבודה. קשים במיוחד היו המקרים בהם זוהו עובדים עם חוזה עבודה במחלקה אחת, אך נותני שירותים במחלקה אחרת.

235. בבדיקת הנאמנים התברר, כי הגדרת הזכויות השונות של המועסקים כעובדים והכרה בתשלום מלוא רכיבי השכר כרכיב פנסיוני לתשלום היה אלמנט מרכזי בהבנת IDB כי לא יוכלו להמשיך לנהל את מעריב לאור ההוצאות הנדרשות מהם אם כלל זכויות העובדים יוכרו.

236. יחד עם זאת, בעת אישור הסדר הנושים, היתה לנאמנים הערכה על פי ספרי החברה, ומאחר ובחברת מעריב מודיעין בע"מ עבדו 800 עובדים. כי נשיית העובדים תעמוד על סך של 63.9 מיליון ₪ לפי הפירוט הבא:

- 18.8 מיליון ₪ בדין קדימה.
- 42.5 מיליון ₪ בדין רגיל.
- 2.6 ₪ מיליון ₪ בגין חוסר בקופות פיצויים/גמל/קרנות השתלמות.